ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୩)

108 Upanishad (Vol – 3)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧୟ୍ନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା**' ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା**' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋଗ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଈଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସର୍ବମୋଟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧
ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ
ସଂପାଦକ
ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ସନ୍ନ୍ୟାସ ଉପନିଷଦ

(Sannyasa Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅବଧୂତ ଉପନିଷଦ

(Abadhutopanisat / Abadhuta Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଦେବଗଡ, ଓଡିଶା,

kumuda.youngindia@gmail.com

ଅବଧୂତୋପନିଷତ୍ / ଅବଧୂତ ଉପନିଷଦ

।। ଅଥ ଅବଧୂତୋପନିଷତ୍ ।।

ଗୌଣମୁଖ୍ୟାବଧୂତାଲିହୃଦୟାମ୍ବୁଜବର୍ତି ଯତ୍ ।
ତତ୍ତ୍ରୈପଦଂ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱଂ ସ୍ୱମାତ୍ରମବଶିଷ୍ୟତେ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହବୀର୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ହରିଃ ଓଁ ।।
ଅଥ ହ ସାଂକୃତିର୍ଭଗବନ୍ତମବଧୂତଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଂ ପରିସମେତ୍ୟ ପପ୍ରଚ୍ଛ
ଭଗବନ୍-କୋଽବଧୂତସ୍ୟ କା ସ୍ଥିତିଃ କିଂ ଲକ୍ଷ୍ମ କିଂ ସଂସରଣମିତି ।
ତଂ ହୋବାଚ ଭଗବୋ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଃ ପରମକାରୁଣିକଃ ।।

ଅକ୍ଷରତ୍ୱାଦ୍ୱରେଣ୍ୟତ୍ୱାଦ୍ଧୂତସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
ତତ୍ତ୍ୱମସ୍ୟାଦିଲକ୍ଷ୍ୟତ୍ୱାଦବଧୂତ ଇତୀର୍ୟତେ ।। ୧ ।।

ଯୋ ବିଲଙ୍ଘ୍ୟାଶ୍ରମାନ୍ୱର୍ଣ୍ଣାନାତ୍ମନ୍ୟେବ ସ୍ଥିତଃ ସଦା ।
ଅତିବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମୀ ଯୋଗୀ ଅବଧୂତଃ ସ କଥ୍ୟତେ ।। ୨ ।।

ତସ୍ୟ ପ୍ରିୟଂ ଶିରଃ କୃତ୍ୱା ମୋଦୋ ଦକ୍ଷିଣପକ୍ଷକଃ ।
ପ୍ରମୋଦ ଉତ୍ତରଃ ପକ୍ଷ ଆନନ୍ଦୋ ଗୋଷ୍ପଦାୟତେ ।। ୩ ।।

Not For Commercial Use

ଗୋପାଲସଦୃଶଂ ଶୀର୍ଷେ ନାପି ମଧ୍ୟେ ନ ଚାପ୍ୟଧଃ ।
ବ୍ରହ୍ମ ପୁଚ୍ଛଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠେତି ପୁଚ୍ଛାକାରେଣ କାରୟେତ୍ ।। ୪ ।।

ଏବଂ ଚତୁଷ୍ପଥଂ କୃତ୍ୱା ତେ ୟାନ୍ତି ପରମାଂ ଗତିମ୍ ।
ନ କର୍ମଣା ନ ପ୍ରଜୟା ଧନେନ ତ୍ୟାଗେନୈକେ ଅମୃତତ୍ୱମାନଶୁଃ ।। ୫ ।।

ସ୍ୱୈରଂ ସ୍ୱୈରବିହରଣଂ ତତ୍ସଂସରଣମ୍ । ସାମ୍ବରା ବା ଦିଗମ୍ବରା ବା ।
ନ ତେଷାଂ ଧର୍ମାଧର୍ମୌ ନ ମେଧ୍ୟାମେଧ୍ୟୌ ।
ସଦା ସାଂଗ୍ରହଣ୍ୟେଷ୍ଟ୍ୟାଶ୍ୱମେଧମନ୍ତର୍ୟାଗଂ ୟଜତେ ।
ସ ମହାମଖୋ ମହାୟୋଗଃ । କୃତ୍ସ୍ନମେତଚ୍ଚିତ୍ରଂ କର୍ମ ।
ସ୍ୱୈରଂ ନ ବିଗାୟେତ୍ତନ୍ମହାବ୍ରତମ୍ । ନ ସ ମୂଢବଲ୍ଲିପ୍ୟତେ ।
ୟଥା ରବିଃ ସର୍ବରସାନ୍ପ୍ରଭୁଙ୍କ୍ତେ ହୁତାଶନଶ୍ଚାପି ହି ସର୍ବଭକ୍ଷଃ ।
ତଥୈବ ୟୋଗୀ ବିଷୟାନ୍ଭୁଙ୍କ୍ତେ ନ ଲିପ୍ୟତେ ପୁଣ୍ୟପାପୈଶ୍ଚ ଶୁଦ୍ଧଃ ।। ୬ ।।

ଆପୂର୍ୟମାଣମଚଲପ୍ରତିଷ୍ଠଂ ସମୁଦ୍ରମାପଃ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ୟଦ୍ୱତ୍ ।
ତଦ୍ୱତ୍କାମା ୟଂ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ସର୍ବେ ସ ଶାନ୍ତିମାପ୍ନୋତି ନ କାମକାମୀ ।। ୭ ।।

ନ ନିରୋଧୋ ନ ଚୋତ୍ପତ୍ତିର୍ନ ବଦ୍ଧୋ ନ ଚ ସାଧକଃ ।
ନ ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ନ ବୈ ମୁକ୍ତ ଇତ୍ୟେଷା ପରମାର୍ଥତା ।। ୮ ।।

ଐହିକାମୁଷ୍ମିକବ୍ରାତସିଦ୍ଧ୍ୟୈ ମୁକ୍ତେଶ୍ଚ ସିଦ୍ଧୟେ ।
ବହୁକୃତ୍ୟଂ ପୁରା ସ୍ୟାନ୍ମେ ତତ୍ସର୍ବମଧୁନା କୃତମ୍ ।। ୯ ।।

ତଦେବ କୃତକୃତ୍ୟତ୍ୱଂ ପ୍ରତିୟୋଗିପୁରଃସରମ୍ ।
(ଅନୁସଂଦଧଦେବାୟମେବଂ ତୃପ୍ୟତି ନିତ୍ୟଶଃ) ।। ୧୦ ।।

Not For Commercial Use

ଦୁଃଖିନୋଽଜ୍ଞାଃ ସଂସରନ୍ତୁ କାମଂ ପୁତ୍ରାଦ୍ୟପେକ୍ଷୟା ।
ପରମାନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣୋଽହଂ ସଂସରାମି କିମିଚ୍ଛୟା ।। ୧୧ ।।

ଅନୁତିଷ୍ଠନ୍ତୁ କର୍ମାଣି ପରଲୋକୟିୟାସବଃ ।
ସର୍ବଲୋକାତ୍ମକଃ କସ୍ମାଦନୁତିଷ୍ଠାମି କିଂ କଥମ୍ ।। ୧୨ ।।

ବ୍ୟାଚକ୍ଷତାଂ ତେ ଶାସ୍ତ୍ରାଣି ବେଦାନଧ୍ୟାପୟନ୍ତୁ ବା ।
ୟେଽତ୍ରାଧିକାରିଣୋ ମେ ତୁ ନାଧିକାରୋଽକ୍ରିୟତ୍ୱତଃ ।। ୧୩ ।।

ନିଦ୍ରାଭିକ୍ଷେ ସ୍ନାନଶୌଚେ ନେଚ୍ଛାମି ନ କରୋମି ଚ ।
ଦ୍ରଷ୍ଟାରଶ୍ଚେତ୍କଲ୍ପୟନ୍ତୁ କିଂ ମେ ସ୍ୟାଦନ୍ୟକଲ୍ପନାତ୍ ।। ୧୪ ।।

ଗୁଞ୍ଜାପୁଞ୍ଜାଦି ଦହ୍ୟେତ ନାନ୍ୟାରୋପିତବହ୍ନିନା ।
ନାନ୍ୟାରୋପିତସଂସାରଧର୍ମା ନୈବମହଂ ଭଜେ ।। ୧୫ ।।

ଶୃଣ୍ୱନ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାତତତ୍ତ୍ୱାସ୍ତେ ଜାନନ୍-କସ୍ମାଚ୍ଛୃଣୋମ୍ୟହମ୍ ।
ମନ୍ୟନ୍ତାଂ ସଂଶୟାପନ୍ନା ନ ମନ୍ୟେଽହମସଂଶୟଃ ।। ୧୬ ।।

ବିପର୍ୟସ୍ତୋ ନିଦିଧ୍ୟାସେ କିଂ ଧ୍ୟାନମବିପର୍ୟୟେ ।
ଦେହାତ୍ମତ୍ୱବିପର୍ୟାସଂ ନ କଦାଚିଦ୍-ଭଜାମ୍ୟହମ୍ ।। ୧୭ ।।

ଅହଂ ମନୁଷ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦିବ୍ୟବହାରୋ ବିନାପ୍ୟମୁମ୍ ।
ବିପର୍ୟାସଂ ଚିରାଭ୍ୟସ୍ତବାସନାତୋଽବକଲ୍ପତେ ।। ୧୮ ।।

ଆରବ୍ଧକର୍ମଣି କ୍ଷୀଣେ ବ୍ୟବହାରୋ ନିବର୍ତତେ ।
କର୍ମକ୍ଷୟେ ତ୍ୱସୌ ନୈବ ଶାମ୍ୟେଦ୍ଧ୍ୟାନସହସ୍ରତଃ ।। ୧୯ ।।

ବିରଲତ୍ୱଂ ବ୍ୟବହୃତେରିଷ୍ଟଂ ଚେଦ୍ଧ୍ୟାନମସ୍ତୁ ତେ ।
ବାଧିକର୍ମବ୍ୟବହୃତିଂ ପଶ୍ୟନ୍ଧ୍ୟାୟାମ୍ୟହଂ କୁତଃ ।। ୨୦ ।।

ବିକ୍ଷେପୋ ନାସ୍ତି ଯସ୍ମାନ୍ମେ ନ ସମାଧିସ୍ତତୋ ମମ ।
ବିକ୍ଷେପୋ ବା ସମାଧିର୍ବା ମନସଃ ସ୍ୟାଦ୍ୱିକାରିଣଃ ।
ନିତ୍ୟାନୁଭବରୂପସ୍ୟ କୋ ମେଽତ୍ରାନୁଭବଃ ପୃଥକ୍ ।। ୨୧ ।।

କୃତଂ କୃତ୍ୟଂ ପ୍ରାପଣୀୟଂ ପ୍ରାପ୍ତମିତ୍ୟେବ ନିତ୍ୟଶଃ ।
ବ୍ୟବହାରୋ ଲୌକିକୋ ବା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟୋ ବାଽନ୍ୟଥାପି ବା ।
ମମାକର୍ତ୍ତୁରଲେପସ୍ୟ ଯଥାରବ୍ଧଂ ପ୍ରବର୍ତତାମ୍ ।। ୨୨ ।।

ଅଥବା କୃତକୃତ୍ୟୋଽପି ଲୋକାନୁଗ୍ରହକାମ୍ୟୟା ।
ଶାସ୍ତ୍ରୀୟେଣୈବ ମାର୍ଗେଣ ବର୍ତେଽହଂ ମମ କା କ୍ଷତିଃ ।। ୨୩ ।।

ଦେବାର୍ଚନସ୍ନାନଶୌଚଭିକ୍ଷାଦୌ ବର୍ତତାଂ ବପୁଃ ।
ତାରଂ ଜପତୁ ବାକ୍ତଦ୍ୱତ୍ପଠତ୍ୱାମ୍ନାୟମସ୍ତକମ୍ ।। ୨୪ ।।

ବିଷ୍ଣୁଂ ଧ୍ୟାୟତୁ ଧୀର୍ୟଦ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦେ ବିଲୀୟତାମ୍ ।
ସାକ୍ଷ୍ୟହଂ କିଂଚିଦପ୍ୟତ୍ର ନ କୁର୍ବେ ନାପି କାରୟେ ।। ୨୫ ।।

କୃତକୃତ୍ୟତୟା ତୃପ୍ତଃ ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାପ୍ୟତୟା ପୁନଃ ।
ତୃପ୍ୟନ୍ନେବଂ ସ୍ୱମନସା ମନ୍ୟତେଽସୌ ନିରନ୍ତରମ୍ ।। ୨୬ ।।

ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ନିତ୍ୟଂ ସ୍ୱାତ୍ମାନମଞ୍ଜସା ବେଦ୍ମି ।
ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦୋ ବିଭାତି ମେ ସ୍ୱଷ୍ଟମ୍ ।। ୨୭ ।।

ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଦୁଃଖଂ ସାଂସାରିକଂ ନ ବୀକ୍ଷେଽଦ୍ୟ ।
ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ସ୍ୱସ୍ୟାଜ୍ଞାନଂ ପଲାୟିତଂ କ୍ୱାପି ।। ୨୮ ।।

Not For Commercial Use

ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ କର୍ତବ୍ୟଂ ମେ ନ ବିଦ୍ୟତେ କିଂଚିତ୍ ।
ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟଂ ସର୍ବମତ୍ର ସଂପନ୍ନମ୍ ।। ୨୯ ।।

ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ତୃପ୍ତେର୍ମେ କୋପ୍ରମା ଭବେଲ୍ଲୋକେ ।
ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋଽହଂ ଧନ୍ୟୋ ଧନ୍ୟଃ ପୁନଃପୁନର୍ଧନ୍ୟଃ ।। ୩୦ ।।

ଅହୋ ପୁଣ୍ୟମହୋ ପୁଣ୍ୟଂ ଫଲିତଂ ଫଲିତଂ ଦୃଢମ୍ ।
ଅସ୍ୟ ପୁଣ୍ୟସ୍ୟ ସଂପତ୍ତେରହୋ ବୟମହୋ ବୟମ୍ ।। ୩୧ ।।

ଅହୋ ଜ୍ଞାନମହୋ ଜ୍ଞାନମହୋ ସୁଖମହୋ ସୁଖମ୍ ।
ଅହୋ ଶାସ୍ତ୍ରମହୋ ଶାସ୍ତ୍ରମହୋ ଗୁରୁରହୋ ଗୁରୁଃ ।। ୩୨ ।।

ଇତି ୟ ଇଦମଧୀତେ ସୋଽପି କୃତକୃତ୍ୟୋ ଭବତି । ସୁରାପାନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
କୃତ୍ୟାକୃତ୍ୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ଏବଂ ବିଦିତ୍ୱା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରପରୋ ଭୂୟାଦୋଂସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।। ୩୩ ।।

ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ସତ୍ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହବୀର୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ଅବଧୂତୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।

Not For Commercial Use